

HAN UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES

Aanbod van dagelijkse welzijnsactiviteiten voor mensen met een 'Niet-Aangeboren Hersenletsel'

(Texelse Courant, 2018)

Colofon

Titel

Aanbod van dagelijkse welzijnsactiviteiten voor mensen met een 'Niet-Aangeboren Hersenletsel'.

Auteurs

Evy Hattink	aspirant-onderzoeker, ergotherapeut in opleiding
Ian Wagemans	aspirant-onderzoeker, ergotherapeut in opleiding
Renée Verstijnen	aspirant-onderzoeker, ergotherapeut in opleiding
Senna van Dijk	aspirant-onderzoeker, ergotherapeut in opleiding

Copyright

Gebruik en overname van de teksten, ideeën en resultaten uit deze publicatie is vrijelijk toegestaan, mits met bronvermelding

20 januari 2020, Nijmegen

Uitvoeringsgegevens

Gegevens instelling opdrachtgever:

Naam: NAH-centrum
Adres: Slotenmaker de Bruïneweg 272, 6532 AD
Plaats: Nijmegen
Telefoon: 088-7793020
E-mail: nah-centrum@pluryn.nl
Website: <https://www.pluryn.nl/over-pluryn/locaties/activiteitencentra?search=nah-centrum>

Begeleiding opdrachtgever:

Naam: Alie van der Sluis

Naam: Petra de Boer
E-mail: pboer@pluryn.nl

Naam: Madelon Hurkmans
E-mail: mhurkmans@pluryn.nl

Onderwijsinstelling:

Naam: Hogeschool Arnhem/ Nijmegen
Onderdeel: Instituut paramedische studies (IPS), Ergotherapie
Adres: Kapittelweg 33, 6525 EN
Plaats: Nijmegen
Telefoon: 024 353 05 00

Begeleiding Hogeschool:

Naam: Ton Satink
Functie: Docentbegeleider praktijkgericht onderzoek
E-mail: ton.satink@han.nl

Aspirant-onderzoekers:

Naam: Evy Hattink
Studentnummer: 585605
E-mail: eef_ha@hotmail.com

Naam: Ian Wagemans
Studentnummer: 578452
E-mail: ianwagemans@hotmail.com

Naam: Renée Verstijnen
Studentnummer: 581954
E-mail: reeneeverstijnen@live.nl

Naam: Senna van Dijk
Studentnummer: 581964
E-mail: sennavdijkxn@hotmail.com

Voorwoord

Deze onderzoeksrapportage is samen met het uitstroom-overzicht, de handleiding en het onderbouwingsverslag hiervan het eindproduct van het praktijkgericht onderzoek van Evy Hattink, Ian Wagemans, Renée Verstijnen en Senna van Dijk, studenten ergotherapie.

Begin september 2019 zijn de aspirant-onderzoekers gestart met een praktijkgericht onderzoek vanuit de opleiding ergotherapie van de Hogeschool van Arnhem Nijmegen. Dit praktijkgericht onderzoek is uitgevoerd in samenwerking met het NAH-centrum (Pluryn) te Nijmegen.

De aspirant-onderzoekers willen iedereen bedanken die heeft bijgedragen aan de totstandkoming en het volbrengen van dit onderzoek. Wij willen in het bijzonder onze dank uitspreken aan:

- Opdrachtgever en vertegenwoordigers: Alie van der Sluis, Petra de Boer, Madelon Hurkmans;
- Docentbegeleider: Ton Satink, van de Hogeschool van Arnhem Nijmegen;
- De betrokken professionals uit het NAH-centrum te Nijmegen;
- De betrokken trajectcoaches van Pluryn;
- De welzijnsinstellingen die hebben deelgenomen aan het onderzoek.

Wij willen hen bedanken voor de toegewijde begeleiding, de prettige samenwerking gedurende het onderzoek en voor de toegevoegde waarde die zij aan het onderzoek geleverd hebben.

Dit onderzoek is geschreven voor de opdrachtgevers, betrokken professionals, medestudenten en anderen die geïnteresseerd zijn in het onderwerp.

Bij dit onderzoeksverslag hoort een onderbouwingsverslag. In dit onderbouwingsverslag is de verantwoording voor de gemaakte keuzes te lezen.

Wij wensen u veel leesplezier.

Samenvatting

Introductie

Naar aanleiding van een praktijkgericht onderzoek (PO) in het vorige leerjaar zijn de professionals van het NAH-centrum nog steeds op zoek naar verschillende uitstroommogelijkheden voor cliënten met Niet-Aangeboren Hersenletsel (NAH) die in de regio Nijmegen zijn gevestigd. Het bestaande uitstroom-overzicht wordt door de onvolledigheid en vormgeving niet bruikbaar in het methodisch werken van de professionals binnen het NAH-centrum. Ten behoeve van het vinden van een geschikte levensinvulling voor NAH-clients in de adaptatiefase, richt dit praktijkgericht onderzoek zich op het doorontwikkelen van het uitstroom-overzicht met welzijnsactiviteiten voor de professionals en cliënten van het NAH-centrum.

Vraagstelling

De aspirant-onderzoekers zijn samen met de betrokkenen tot de onderstaande onderzoeksvraag gekomen:

“Hoe zorgen de aspirant-onderzoekers in samenwerking met de stakeholders voor een doorontwikkeld uitstroom-overzicht die aansluit bij de behoeftes en belangen, zodat deze gebruikt kan worden in het methodisch werken van de professionals om cliënten van het NAH-centrum uit te laten stromen naar andere welzijnsactiviteiten?”

Methode

Voor het beantwoorden van de onderzoeksvraag is een participatief actieonderzoek (PAO) uitgevoerd. De aspirant-onderzoekers hebben nauw samengewerkt met stakeholders. Er is onder andere een focusgroep met de opdrachtgevers, persoonlijk begeleiders en trajectcoaches gehouden. Met de data van de focusgroep zijn behoeftes en belangen met betrekking tot het uitstroom-overzicht besproken die worden meegenomen om het overzicht door te ontwikkelen. Er zijn onder andere telefonische interviews afgenomen voor het verwerven van data, waardoor er vervolgens nieuwe uitstroommogelijkheden in het uitstroom-overzicht zijn toegevoegd.

Resultaten

Het resultaat van het onderzoek is een doorontwikkeld uitstroom-overzicht voor de professionals binnen het NAH-centrum welke gebruikt kan worden samen met de cliënten. In het uitstroom-overzicht zijn 47 welzijnsactiviteiten verwerkt binnen een straal van 15 kilometer van het NAH-centrum te Nijmegen. Professionals kunnen hierdoor samen met cliënten van het NAH-centrum gebruiksvriendelijk zoeken naar dagelijkse welzijnsactiviteiten.

Conclusie

De aspirant-onderzoekers kunnen concluderen dat het uitstroom-overzicht is aangevuld met relevante uitstroommogelijkheden en dat het uitstroom-overzicht is doorontwikkeld dat bruikbaar is voor de betrokken professionals en cliënten van het NAH-centrum.

Aanbevelingen

Om het uitstroom-overzicht zo optimaal mogelijk in te zetten, hebben de aspirant-onderzoekers de onderstaande aanbevelingen voor de praktijk opgesteld:

- Een betrokken professional de verantwoordelijkheid geven om het overzicht up-to-date te houden;
- Het Excel bestand met het uitstroom-overzicht op de harde schijf van het NAH-centrum/Pluyn zetten, zodat het voor professionals toegankelijk is;
- Het uitstroom-overzicht inzetten in het methodisch werken.

Inhoudsopgave

Colofon	2
Uitvoeringsgegevens.....	3
Voorwoord.....	4
Samenvatting	5
Inhoudsopgave.....	6
1. Introductie van het onderzoek.....	8
1.1 Inleiding.....	8
1.2 Aanleiding	8
1.3 Theoretisch kader.....	9
1.3.1 NAH: adaptatiefase	9
1.3.2 Participeren naar de maatschappij	9
1.3.3 Financiering.....	9
1.3.4 NAH-centrum: aanbod en organisatie.....	10
1.3.5 NAH-centrum: uitstroom-overzicht in het methodisch werken	10
1.4 Stakeholders	12
1.4.1. NAH-centrum	12
1.4.2. NAH-cliënten	12
1.4.3. Persoonlijk begeleiders en trajectcoaches.....	12
1.4.4 Uitstroommogelijkheden	12
1.5 Begrippen	13
2. Analyse van het vraagstuk.....	14
2.1 Probleemstelling	14
2.2 Doelstelling	14
2.3 Vraagstuk.....	14
2.3.1 Subvragen	14
3. Methode	15
3.1 Onderzoeksdesign	15
3.1.1 Participatief actieonderzoek.....	15
3.1.2 Kwalitatieve methoden.....	16
3.2 Dataverzameling- en analyse	17
3.2.1 Dataverzameling.....	17
3.2.2 Data-analyse	17
3.2.3 Inclusie- en exclusiecriteria.....	18
3.2.4 Ethische aspecten	18
3.3 Actietabel	19
4. Resultaten	23

5. Discussie	29
5.1 Methodische discussie.....	29
5.2 Inhoudelijke discussie.....	30
6. Conclusie	31
7. Aanbevelingen	32
7.1 Uitstroom-overzicht	32
7.2 Implementatie uitstroom-overzicht en handleiding.....	32
7.3 Inzet uitstroom-overzicht in het methodisch werken.....	32
8. Literatuurlijst.....	33
9. Bijlagen	35
9.1 Bijlage 1; De gedragscode praktijkgericht onderzoek	35
9.2 Bijlage 2; Informatieve mail.....	36
9.3 Bijlage 3; Informed consent	37
9.4 Bijlage 4; Interviewguide focusgroep.....	38
9.5 Bijlage 5; Interview uitstroommogelijkheden	40
9.6 Bijlage 6; E-mail interview concept uitstroom-overzicht	41

1. Introductie van het onderzoek

In dit hoofdstuk worden de inleiding en aanleiding voor het praktijkonderzoek en de opbouw van het onderzoek beschreven. In het theoretisch kader staat relevante achtergrondinformatie van het onderzoek beschreven, de maatschappelijke relevantie van dit onderzoek zit hierin verweven. De centrale begrippen uit het onderzoek zijn toegelicht in de begrippenlijst. Vervolgens zijn de doelstelling en vraagstelling met subvragen beschreven.

1.1 Inleiding

Naar schatting wonen er in totaal 650.000 mensen in Nederland die beperkingen ervaren als gevolg van hersenletsel (Hersenletsel, 2018). “Hersenletsel is van invloed op diverse functioneringsgebieden: cognitie, motoriek, communicatie, emoties en gedrag (Cranenburgh, 2018, pp.83-85). De gevolgen spelen een rol op alle levensgebieden: privé, werk, vrije tijd en toekomstperspectief” (Aanstoot, Peters, & Vughts, 2019).

Pluryn is een overkoepelende organisatie die onder andere zorg biedt voor mensen met een Niet-Aangeboren Hersenletsel, hieronder genoemd als NAH. Pluryn heeft binnen de organisatie voor deze mensen NAH-centra opgericht in Nijmegen en Tiel. Dit onderzoek is gericht op de locatie in Nijmegen.

Volwassenen met NAH, in de adaptatiefase, kunnen in het NAH-centrum terecht voor informatie, advies, training, begeleiding en dagbesteding. Ook wordt in het NAH-centrum aandacht besteed aan het verwerken van verlies dat kan komen kijken bij NAH (Pluryn, z.d.).

1.2 Aanleiding

“De aanleiding van dit onderzoek is dat er momenteel stagnatie plaatsvindt in het uitstroomproces van NAH-cliënten naar activiteiten elders in de regio Nijmegen. Het NAH-centrum wil ter bevordering van de participatie van de NAH-cliënten een betere uitstroom realiseren naar welzijnsactiviteiten buiten het NAH-centrum. In dit onderzoek wordt de term welzijnsactiviteiten gebruikt als overkoepelende term voor vrijwilligerswerk en dagbesteding. Hieronder kunnen ook maatschappelijke ondernemingen, een combinatie van arbeid en dagbesteding, en overige plekken vallen” (Aanstoot, et al., 2019).

Senior onderzoeker T. Satink onderzoekt het methodisch werken van de professionals van het NAH-centrum te Nijmegen, waarbij zelfregie en dagelijkse activiteiten centraal staan. In dit kader wordt onder anderen gesproken over het methodisch werken en het gebruik van een uitstroom-overzicht, om de uitstroom te bevorderen naar de locaties die welzijnsactiviteiten aanbieden.

In de periode februari – augustus 2019 heeft een eerste onderzoek plaats gevonden door een voorgaande onderzoeksgroep. Destijds is er onder andere een uitstroom-overzicht ontwikkeld, echter voldoet deze nog niet aan alle behoeftes en belangen van de desbetreffende professionals. Het doel van dit overzicht is het ondersteunen van de trajectcoaches en persoonlijk begeleiders in het vinden van welzijnsactiviteiten, afgestemd op de individuele mogelijkheden en behoeftes van cliënten binnen het NAH-centrum.

Vanaf hier nemen de nieuwe aspirant-onderzoekers het onderzoek van hen over. Opnieuw zullen de aspirant-onderzoekers alle behoeftes en wensen van desbetreffende betrokkenen meenemen in het proces om het onderzoek voort te zetten.

1.3 Theoretisch kader

1.3.1 NAH: adaptatiefase

NAH is elke beschadiging aan de hersenen die ontstaan is na de geboorte. Een beschadiging kan ontstaan door bijvoorbeeld een CVA, TIA of hersentumor (Cranenburgh, 2018, p.1). Bij een CVA of TIA, oftewel beroerte, ontstaat er een ongeluk in de bloedvaten van de hersenen, met het gevolg dat er iets misgaat met de bloedvoorziening hiervan (Hersenstichting, 2019).

Van de 130.000 getroffen personen per jaar houden er 40.000 blijvende beperkingen over als gevolg van een NAH (Hersenletsel-uitleg, 2018). De persoon zal zich dan aan moeten passen aan de mogelijk blijvende beperkingen. Dit wordt de adaptatiefase genoemd (Stiekema, Winkens, Ponds, De Vught & Van Heugten, 2018, p. 38). "NAH-cliënten in de adaptatiefase kunnen problemen ondervinden op de volgende vlakken: cognitieve problematiek, dagstructuur, prikkelverwerking, belasting/belastbaarheid, taalbegrip en bewegingsproblematiek". Voor het uitvoeren van dagelijkse activiteiten en participatie in de samenleving betekenen deze gevolgen bijvoorbeeld het niet kunnen deelnemen aan activiteiten door moeite te hebben met het verwerken van prikkels. Een ander voorbeeld is het niet kunnen autorijden doordat langdurig concentreren moeilijk kan zijn. Ook kunnen er fysieke beperkingen zijn door bijvoorbeeld een verlamming (VanderMeulen, Derix, Avezaat, Mulder & Van Strien, 2016; Jurrius, Van Belle & Van Belle, 2016; Coene, 2013; Aanstoot et al., 2019).

"Voorafgaand aan de adaptatiefase bestaat er binnen het ziekteverloop van NAH ook een acute- met daaropvolgend een revalidatiefase (Jurrius, Goes, & Loerts, 2015). De NAH-cliënten die bij dit onderzoek zijn betrokken bevinden zich allen in de adaptatiefase" (Aanstoot et al., 2019).

De behandelingen in de adaptatiefase zijn vooral gericht op het terugvinden van een geschikte levensinvulling, re-integratie in de maatschappij en het accepteren van de gevolgen van NAH (Vandermeulen et al., 2016).

1.3.2 Participeren naar de maatschappij

"Nederland is van een verzorgingsstaat naar een participatiemaatschappij gegaan. Dit gaat gepaard met maatschappelijke ontwikkelingen binnen de zorg. Vanuit de regering komt een andere focus op de voorgrond namelijk 'het participeren'. Dit betekent dat er een samenleving is gewenst waarin iedereen mee kan doen ongeacht talenten of beperkingen (Rijksoverheid, 2019).

"Mensen met NAH willen net als ieder ander bijdragen aan de maatschappij (El Gharbouni, & Huisman, 2016). Om te kunnen participeren is het uitvoeren van betekenisvolle activiteiten een voorwaarde" (Le Granse, van Hartingsveldt & Kinébanian, 2012, p. 87). Participeren in de samenleving kan wellicht niet meer op dezelfde manier als voor het letsel, maar er zijn voor mensen met NAH wel mogelijkheden om te participeren. De mogelijkheden worden beïnvloed door de aard van het letsel, maar ook door het sociale netwerk en de professionele begeleidingsmogelijkheden" (KvK Federatie Medisch Specialisten, z.d.; Aanstoot et al., 2019).

1.3.3 Financiering

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) of Wet Langdurige Zorg (WLZ) financieren voor de cliënten met een zorgindicatie een deel van de welzijnsactiviteiten in Nijmegen (Aanstoot et al., 2019).

De WMO is verantwoordelijk voor mensen die hulp nodig hebben in het dagelijks leven, hier hoort ook dagbesteding bij. Wanneer iemand op zoek is naar dagbesteding, kan deze

persoon contact opnemen met een WMO-consulent. Voor reguliere en specialistische dagbesteding heb je een indicatie nodig. Dit wordt geregeld via een 'keukentafel gesprek' met een medewerker van het sociaal wijkteam. Tijdens dat gesprek wordt bepaald voor welke onderdelen een cliënt geïndiceerd is. Vanuit de WMO spreekt men dan over 'bouwstenen', afhankelijk van de zorgindicatie voor bepaalde bouwstenen krijgt de cliënt (en het NAH-centrum) financiële vergoeding (Robregionijmegen, 2019).

Via het Centrum Indicatiestelling zorg (CIZ) wordt een indicatie geregeld wanneer langdurige zorg nodig is. Via het persoonsgebonden budget kan de persoon ook zelf de zorg inkopen en zelf op zoek gaan naar een geschikte dagbesteding (Wmowijzerkerkrade, 2019).

1.3.4 NAH-centrum: aanbod en organisatie

Het NAH-centrum is een instelling die informatie, duidelijkheid, rust en ondersteuning voor een cliënt met NAH biedt in de adaptatiefase. Bij het NAH-centrum is het mogelijk om passende activiteiten en begeleiding deels vergoed te krijgen, indien de cliënten een zorgindicatie hebben.

Het NAH-centrum biedt dagbesteding aan op de behoefte van de cliënt. Daarnaast worden er modules aangeboden die zich richten op het omgaan met de beperkingen en het bekrachtigen van de mogelijkheden. Het vinden van een nieuwe balans op diverse levensgebieden is een belangrijk aspect (Aanstoot et al., 2019; Pluryn, z.d.).

Het NAH-centrum te Nijmegen telt momenteel ongeveer 85 cliënten welke verdeeld zijn over drie persoonlijk begeleiders. De persoonlijk begeleiders begeleiden en ondersteunen de cliënten in het proces van wanneer ze het NAH-centrum binnenkomen tot dat ze het NAH-centrum (eventueel) verlaten. Ze werken nauw samen met de cliënten en gaan met hen in gesprek over doelen, behoeftes en belangen. Sinds kort zijn er drie trajectcoaches ingezet ter ondersteuning van de persoonlijk begeleiders omdat hun werkdruk hoog ligt. Deze trajectcoaches zijn gespecialiseerd in NAH en re-integratie (Pluryn, z.d.). De trajectcoaches werken binnen de organisatie Pluryn en worden binnen het NAH-centrum ingehuurd wanneer er een vraag ligt met betrekking tot uitstromen.

1.3.5 NAH-centrum: uitstroom-overzicht in het methodisch werken

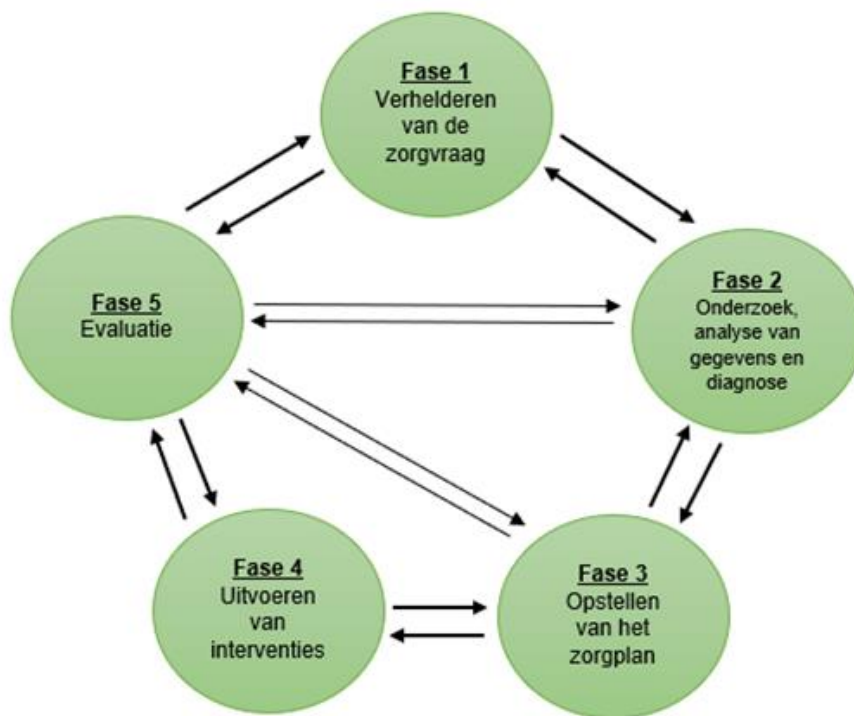
Het NAH-centrum is in principe bedoeld als een tijdelijke plek waar cliënten begeleid worden door (persoonlijk) begeleiders en deelnemen aan activiteiten naar wens. Het streven is dat cliënten gemiddeld na één tot twee jaar uitstromen naar een andere locatie met dagelijkse welzijnsactiviteiten in de regio van de desbetreffende cliënt. Op dit moment bevindt het NAH-centrum zich in de startfase om cliënten op een methodische werkwijze te laten uitstromen.

Methodisch handelen is op een systematische manier te werk gaan, om op die manier een bepaald doel te bereiken. Methodisch handelen ligt aan de basis van kwaliteitsvolle zorgverlening. Om methodisch te werken dient er zowel theorie als praktijk geïntegreerd te worden in het handelen, methoden toe te passen en steeds kritisch te reflecteren. Op deze manier wordt methodisch handelen een beroepsattitude (Le Granse, Van Hartingsveld, & Kinebanian, 2017).

Het methodisch werken in de gezondheidszorg bestaat uit vijf fasen: het verhelderen van de zorgvraag; onderzoek en analyse van gegevens en diagnose; opstellen van het zorgplan; uitvoeren van de interventie; evaluatie (Coussens, Bruyne, De Fréne, Descamps, Haegeman, Lauwers, & Vandaele, 2011, p. 19-60).

Het methodisch werken is een continu en dynamisch proces waarbij voortdurend geëvalueerd en waar nodig bijgesteld wordt.

Onderstaand figuur 1 geeft deze fasen overzichtelijk weer:

Figuur 1: Methodisch werken, het procesmodel (Coussens et al., 2011, p. 19-60)

Het motiveren van NAH-cliënten om zelfstandig op zoek te gaan naar andere welzijnsactiviteiten is niet altijd gemakkelijk, doordat initiatiefverlies een gevolg kan zijn van NAH (Jurrius, Bax, Goes & Hofstra, 2016). Voor cliënten is het vaak lastig om uit de grote hoeveelheid aan mogelijkheden informatie te filteren en een passende locatie te vinden. Dit geeft aan hoe belangrijk het is dat een cliënt van het NAH-centrum samen met ondersteuning van een professional hiernaar gaat kijken. Echter is het op dit moment voor de professionals van het NAH-centrum onduidelijk wat de mogelijkheden voor andere welzijnsactiviteiten in de regio Nijmegen zijn. Om deze redenen is er behoefte aan een overzicht van welzijnsactiviteiten (Pluryn, z.d.). Daarnaast is het wenselijk dat dit overzicht op adequate wijze wordt gebruikt tijdens het methodisch werken met de NAH cliënt.

1.4 Stakeholders

In het project zijn diverse belanghebbenden die betrokken zijn. Deze belanghebbenden, stakeholders, zijn het NAH-centrum, de NAH-cliënten, de persoonlijke begeleiders, trajectcoaches en de uitstroommogelijkheden.

1.4.1. NAH-centrum

Binnen de organisatie werken en worden de persoonlijke begeleiders en trajectcoaches gefinancierd. Ook nemen de NAH-cliënten deel aan dagbesteding binnen het NAH-centrum en wordt er binnen het centrum dit onderzoek uitgericht.

1.4.2. NAH-cliënten

De aspirant-onderzoekers hebben de NAH-cliënten leren kennen tijdens de oriëntatiefase. Gaande het onderzoek is ervoor gekozen de NAH-cliënten niet te betrekken bij keuzes tot het eindproduct, dit werd de aspirant-onderzoekers afgeraden door de begeleiders in verband met prikkelverwerking.

1.4.3. Persoonlijk begeleiders en trajectcoaches

Op het NAH-centrum worden de NAH-cliënten begeleid door persoonlijk begeleiders en in het traject naar uitstroom komen er trajectcoaches bij kijken. Beide partijen, maar met name de trajectcoaches, gaan uiteindelijk met het uitstroom-overzicht werken, hier leest u verder in het rapport meer over. Dit houdt in dat de behoeftes en belangen van de persoonlijk begeleiders en trajectcoaches het gehele onderzoek centraal hebben gestaan. Om deze reden hebben de aspirant-onderzoekers dan ook een nauwe samenwerking met beide partijen gehad.

1.4.4 Uitstroommogelijkheden

Binnen dit onderzoek zijn verschillende locaties benaderd die mogelijk uitstroom bieden voor de NAH-cliënten. Deze locaties zijn daarna gebruikt voor het doorontwikkeld uitstroom-overzicht.

1.5 Begrippen

Adaptatiefase	Fase van hersenletsel waarbij iemand zich moet aanpassen aan de restverschijnselen (Stiekema et al., 2018)
Dagbesteding	Een zinvolle dag invulling waarbij mensen ondersteund worden in het optimaal mee kunnen doen in de samenleving ongeacht hun achtergrond of problematiek (van Houten, Verweij, Hanson, Lammersen, Nourozi, Briels, van Middelaar, 2017)
Uitstroom	De fase waarin de NAH-cliënt vanuit het NAH-centrum naar een andere locatie met welzijnsactiviteiten gaat om eigen behoeftes en belangen te vervullen
Uitstroombmogelijkheid	Een locatie met welzijnsactiviteiten voor een NAH-cliënt in de regio Nijmegen
NAH-cliënten	Cliënten van het NAH-centrum te Nijmegen
Participatie	‘Deelnemen’ of ‘aanwezig zijn’. Het meedoen in de samenleving (Le Granse et al., 2017, p. 567)
Participatiemaatschappij	Huidige maatschappij waarin de burger meer verantwoordelijkheid neemt om voor zichzelf en voor zijn omgeving te zorgen, naast het hebben van recht op zorg vanuit de samenleving (Le Granse et al., 2012, p. 269)
Persoonlijk begeleiders	Werknemers binnen het NAH-centrum die NAH-cliënten persoonlijk begeleiden en ondersteunen gedurende het traject bij het NAH-centrum
Regio Nijmegen	Een straal van 15 kilometer vanuit het NAH-centrum te Nijmegen
Stakeholders	Alle personen die betrokken zijn bij het onderzoek en waarmee samen wordt gewerkt gedurende het proces
Trajectcoaches	Werknemers van Pluryn die de NAH-cliënten gedurende de uitstroombfase begeleiden
Voorgaande onderzoeksgroep	De aspirant-onderzoekers van studiejaar 2018-2019 semester 2
Welzijnsactiviteiten	De overkoepelende term voor vrijwilligerswerk en dagbesteding

2. Analyse van het vraagstuk

2.1 Probleemstelling

“Voor de desbetreffende professionals van het NAH-centrum in Nijmegen ontbreekt er momenteel een bruikbaar en concreet overzicht met welzijnsactiviteiten, waardoor dit niet gebruikt kan worden in het methodisch werken met het gevolg dat cliënten van het NAH-centrum niet gemakkelijk kunnen uitstromen.”

2.2 Doelstelling

Aan het einde van het onderzoekstermijn hebben de aspirant-onderzoekers in samenwerking met de stakeholders het uitstroom-overzicht voor professionals en cliënten van het NAH-centrum doorontwikkeld. Hierdoor sluit het uitstroom-overzicht aan bij de behoeftes en belangen en kan dit gebruikt worden in het methodisch werken van de desbetreffende professionals, met het gevolg dat cliënten van het NAH-centrum kunnen uitstromen naar andere welzijnsactiviteiten.

2.3 Vraagstuk

“Hoe zorgen de aspirant-onderzoekers in samenwerking met de stakeholders voor een doorontwikkeld uitstroom-overzicht dat aansluit bij de behoeftes en belangen, zodat deze gebruikt kan worden in het methodisch werken van de professionals om cliënten van het NAH-centrum uit te laten stromen naar andere welzijnsactiviteiten?”

2.3.1 Subvragen

Subvraag 1: Hoe ziet het huidige proces van methodisch werken van de desbetreffende professional met een cliënt binnen het NAH-centrum eruit, en hoe kan daarbinnen het uitstroom-overzicht worden gebruikt?

Subvraag 2: Wat zijn de behoeftes en belangen van de betreffende professionals voor het doorontwikkelen van het uitstroom-overzicht?

Subvraag 3: Welke uitstroommogelijkheden voor NAH-clients zijn er binnen de regio Nijmegen nog meer mogelijk dan de locaties die al in het overzicht verwerkt zijn?

3. Methode

In dit hoofdstuk wordt de methode van het onderzoek toegelicht. Er wordt beschreven welke onderzoeksmethode is toegepast, gevolgd door de beschrijving van de verschillende fasen. Ook de verschillende vormen van kwalitatieve dataverzameling- en analyses worden toegelicht. Tenslotte wordt er in de actietabel beschreven welke acties in welke fase zijn toegepast.

3.1 Onderzoeksdesign

3.1.1 Participatief actieonderzoek

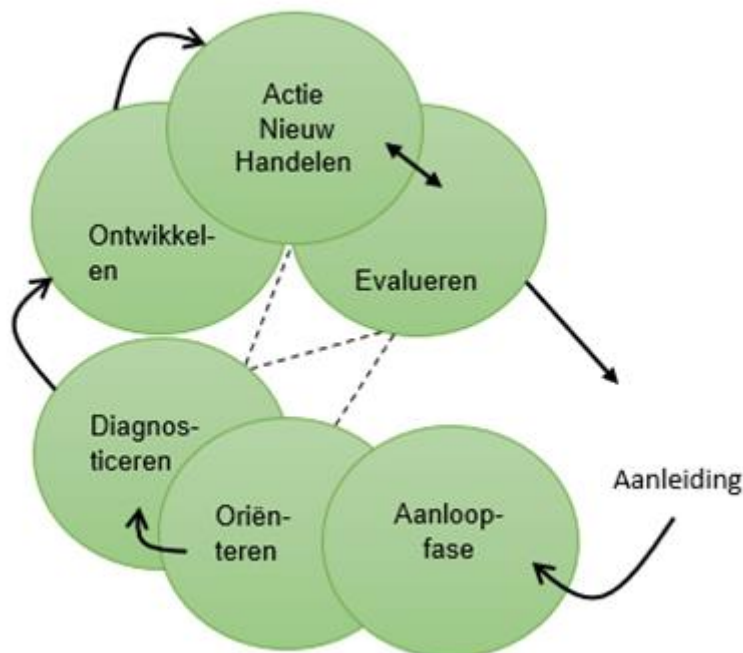
In dit project is gekozen voor een participatief actieonderzoek, oftewel 'PAO'. Een PAO is gericht op participatie, kennis en actie. Het gaat om kennis die omgezet wordt tot acties waarbij deelnemers en onderzoekers nauw samenwerken. Het onderzoek richt zich niet alleen op het begrijpen van de kennis maar ook op het veranderen van de huidige situatie. De deelnemers doen inzichten op over hun doen en laten met betrekking tot de onderzochte situatie en daarnaast van kennis over het verbeteren van hun handelen. PAO leidt tot verandering en empowerment (Migchelbrink, 2016). Binnen dit onderzoek zijn alle zes fasen doorlopen.

Hieronder staat beschreven hoe je een PAO kunt opzetten, uitvoeren en begeleiden. Dit bestaat uit zes fasen:

1. Aanloophase
2. Oriëntatiefase
3. Diagnostische fase
4. Ontwikkelingsfase
5. Actiefase
6. Evaluatiefase

(Migchelbrink, 2016)

Onderstaand figuur 2 geeft deze fasen weer:

Figuur 2: Zesfasenmodel (Migchelbrink, 2016).

Fase 1; Aanleiding/aanloofase. Naar aanleiding van het onderzoek van de vorige onderzoeksgroep was dit PAO gestart.

Fase 2; Oriënteren. De aspirant-onderzoekers legden contact met de opdrachtgevers en verkenden zo de vraagstelling. Gezamenlijk was er besproken wat de uiteindelijke behoeftes en belangen van de betrokkenen waren en hoe zij tegen de huidige situatie aankeken.

Fase 3; Diagnosticeren. De vraag en het probleem werden door de aspirant-onderzoekers in samenwerking met de betrokkenen verhelderd. De gegevens die uit de oriëntatie- en diagnostische fase zijn verkregen, werden vanuit verschillende invalshoeken geanalyseerd om de doelstelling te kunnen behalen.

Fase 4; Ontwikkelen. Nadat er in de diagnose duidelijk was geworden wat er speelde, zijn behoeftes en belangen van de betrokkenen in een herhalende dialoog besproken. Vervolgens werd een ontwerp ontwikkeld voor het verbeteren van de huidige situatie.

Fase 5; Actie. De actie tot het verbeteren van de huidige situatie stond centraal. Dit betekende dat er door de betrokkenen ervaring met het ontwerp werd opgedaan.

Fase 6; Evaluatie. Er heeft een evaluatie plaats gevonden van de uiteindelijke resultaten. Na de eindpresentatie werd er met de betrokkenen geëvalueerd of het resultaat bruikbaar en relevant voor de praktijk zou kunnen zijn.
(Migchelbrink, 2016)

3.1.2 Kwalitatieve methoden

Dit onderzoek betreft kwalitatieve dataverzamelingsmethoden. De onderzoeksdoelen van de aspirant-onderzoekers zijn gericht op het doorontwikkelen van het uitstroom-overzicht, wat gebruikt kan worden in het methodisch werken. Om achter de behoeftes en belangen van de betrokkenen te komen was het van belang om achter hun wensen en ervaringen te komen. Bij kwalitatieve dataverzamelingsmethoden verzamelen de aspirant-onderzoekers data 'in de werkelijkheid'. De aspirant-onderzoekers zijn hierbij geïnteresseerd in de gegevens die de onderzochte personen zelf aan situaties geven. Het verzamelen van gegevens bij dit onderzoek is open en flexibel en op onverwachte situaties kunnen de aspirant-onderzoekers inspringen (Verhoeven, 2014).

3.2 Dataverzameling- en analyse

De aspirant-onderzoekers hebben verschillende kwalitatieve methoden van dataverzameling en data-analyse gebruikt. Hieronder worden deze vormen kort toegelicht.

3.2.1 Dataverzameling

- **Deskresearch**
Over het algemeen maakt literatuur- en archiefonderzoek, oftewel deskresearch, deel uit van elk onderzoek. Voorafgaand aan het 'hoofdonderzoek', maar ook na het vaststellen van de probleemstelling, is het raadzaam om na te gaan of er al eerder onderzoek naar je onderwerp is gedaan. Verder kun je nagaan welke andere informatie er over je onderwerp te vinden is. Het kan echter ook het hoofdbestanddeel van je onderzoeksopzet vormen. Daarom wordt het hier als aparte methode van dataverzameling behandeld (Verhoeven, 2014).
- **Dialog**
Tijdens een PAO zijn alle gesprekken die betrekking hebben tot het onderzoek dataverzameling. Uit deze gesprekken kunnen belangrijke inzichten komen die kunnen worden gebruikt voor het onderzoek. (Migchelbrink, 2016, pp. 234-240)
- **Observatieonderzoek**
"Als in wetenschappelijk onderzoek gebruik wordt gemaakt van observatiemethoden, dan duidt dat op de *systematische waarneming* van bepaalde gedragingen van personen. Het gaat daarbij alleen om die aspecten van het gedrag die voor het onderzoek interessant zijn. Bij observatieonderzoek kunnen kleine groepen (mensen) worden onderzocht, bijvoorbeeld in hun eigen omgeving" (Verhoeven, 2014).
- **Interview**
"Een interview is een vraaggesprek waarin de beleving van de geïnterviewde(n) vooropstaat. Het heeft tot doel informatie te verzamelen over een bepaald onderwerp. Een interview vindt meestal plaats in de vorm van een tweegesprek, dus een interview met één persoon. Het kan echter ook een groepsgesprek zijn" (Verhoeven, 2014).
- **Focusgroep**
Een focus groep is een groep van 6 tot 12 mensen die samen een bepaald onderdeel gemeen hebben. Een belangrijk aspect bij een focusgroep is dat mensen met gemeenschappelijke interesses en/of dezelfde ervaringen bereid zijn om hun opvattingen en persoonlijke informatie in te brengen. Een focusgroep kan voor de volgende doelen gebruikt worden:
Verkennen van onderwerpen/thema's, ontwikkelen van suggesties/thema's/ideeën en, verdieping vinden in gedrag/ uitingen/ ervaringen (Migchelbrink, 2016, p. 241).

3.2.2 Data-analyse

- **Reflecterende vraag**
Een vraag die wordt gebruikt om antwoorden die door de participanten worden gegeven te bevestigen.
- **Samenvattend transcriberen**
Een opname van een gesprek samenvattend overnemen door de belangrijkste onderwerpen te notuleren.
- **Praktische tools**
Er zijn een aantal praktische tools die je kunt inzetten bij het analyseren van gegevens (Taken & Weijzen, 2019). Het gaat om tools bij het maken van modellen en diagrammen, en voor het aanbrengen van structuur in de analyse (Verhoeven, 2014). Binnen dit onderzoek is er gekozen voor twee verschillende tools: de reflectiekaart en bouwstenenkaart.

3.2.3 Inclusie- en exclusiecriteria

De aspirant-onderzoekers hebben gekeken naar de criteria betreft inclusie en exclusie, waar de deelnemers van het onderzoek aan moeten voldoen.

Inclusie

- Professionals werkzaam met NAH-cliënten;
- Professionals werkzaam in het NAH-centrum in Nijmegen ;
- Professionals die te maken hebben met de uitstroom van de NAH-cliënten naar welzijnsactiviteiten;
- NAH-cliënten van het NAH-centrum in Nijmegen;
- Betrokken trajectcoaches vanuit Pluryn.

Exclusie

- Professionals niet werkzaam met betrekking tot de uitstroom van NAH-cliënten;
- NAH-cliënten van andere welzijnsactiviteiten.

3.2.4 Ethische aspecten

Binnen het onderzoek is er als volgt met ethische aspecten omgegaan:

- De aspirant-onderzoekers hebben zich gehouden aan de gedragscode HBO (bijlage 1);
- De benaderde locaties hebben voorafgaand aan het onderzoek een informatieve mail ontvangen met toelichting van het praktijkonderzoek (bijlage 2);
- De stakeholders hebben toestemming verleend voor het opnemen van het interview door een informed consent, met toestemmingsverklaring voor geluidsopname, te ondertekenen (bijlage 3);
- De anonimiteit van de respondenten is tijdens en na het onderzoek gewaarborgd;
- Er is rekening gehouden met de kwetsbaarheid van de doelgroep. De NAH-cliënten zijn zelf niet geïnterviewd, in plaats daarvan komt informatie van het cliëntenperspectief uit de literatuur en vanuit de betreffende professionals binnen het NAH-centrum.

3.3 Actietabel

In onderstaande actietabel is te zien welke acties de aspirant-onderzoekers in de verschillende fases hebben doorlopen. Hierbij zijn de doelen, de gebruikte methoden van dataverzameling- en analyse en de betrokkenen die bij deze acties aanwezig waren beschreven.

Fase	Actie	Doel	Methode	Betrokkenen
<i>Aanleiding</i>	Start onderzoek	Opzetten onderzoek	-	-Aspirant-onderzoekers -Initiatiefnemers
<i>Oriënteren</i>	Oriënterend literatuur- onderzoek	Oriëntatie vraagstuk	Dataverzameling o Deskresearch	-Aspirant-onderzoekers
<i>Oriënteren</i>	Probleem verhelderende gesprekken	<u>Gesprek opdrachtgevers</u> -Verheldering vraagstuk -Creëren vertrouwensband opdrachtgever <u>Gesprek voorgaande onderzoeksgroep</u> -Verkrijgen van informatie van de voorgaande onderzoeksgroep	Dataverzameling - o Dialoog - o Reflecterende vragen Data-analyse • Notulen • Nabespreken, reflecteren en samenvatting • Reflectiekaart	-Aspirant-onderzoekers -Opdrachtgevers -Docentgebeleader -Voorgaande onderzoeksgroep
<i>Oriënteren</i>	Meeloopdag bij het NAH-centrum	-Beeld van de context onderzoeken -Opdoen van ervaringen van NAH-cliënten/professionals -Creëren van een vertrouwensband	Dataverzameling - o Participatief observatieonderzoek - o Dialogen met betrokkenen. - o Storytelling NAH-cliënten Data-analyse • Opgestelde vragen • Reflecterende vragen • Reflectiekaart	-Aspirant-onderzoekers -Medewerkers van het NAH-centrum -Cliënten van het NAH-centrum
<i>Diagnosticeren</i>	Focusgroep	In kaart brengen behoeftes en belangen persoonlijk begeleiders, trajectcoaches en opdrachtgevers betreft het uitstroom-overzicht en het methodisch werken	Dataverzameling - o Groepsinterview - o Semigestructureerd - o Reflecterende vragen - o Interviewguide (bijlage 4)	-Aspirant-onderzoekers -Opdrachtgever -Persoonlijk begeleiders -Trajectcoaches

			Data-analyse • Notulen • Transcriptie • Samenvatten notulen • Bouwstenenkaart • Membercheck	
Diagnosticeren	De toekomstige situatie vaststellen met de betrokkenen.	-Terugkoppelen van de behoeftes en belangen uit de oriëntatie- en diagnostische fase -Gezamenlijk beeld schetsen om de gewenste situatie te creëren	Dataverzameling ○ Dialoog ○ Reflecteren ○ Membercheck Data-analyse • Notulen • Samenvatten notulen • Reflectie betrokkenen • Reflectiekaart	-Aspirant-onderzoekers -Opdrachtgevers
Ontwikkelen	Locaties regio Nijmegen in kaart brengen	In kaart brengen van alle buurthuizen en wijkcentra binnen de gewenste kilometerstraal	Dataverzameling ○ Geografisch zoeken ○ Zoekmachine Google Data-analyse • Uitwerking tabel buurthuizen/wijkcentra • Categorisatie	-Aspirant-onderzoekers
Ontwikkelen	Locaties informeren	Mogelijke uitstroommogelijkheden inlichten en akkoord vragen voor benadering	Dataverzameling ○ Informatieve mail (bijlage 2) ○ Sorteren Data-analyse • Locaties te schikken op kleur: 1. Locaties die contact wensen 2. Locaties die geen contact wensen 3. Doorverwijzingen naar een andere contactpersoon	-Aspirant-onderzoekers -Buurthuizen en wijkcentra in regio Nijmegen

Ontwikkelen	Telefonische interviews	Werving uitstroombmogelijkheden	Dataverzameling ○ Telefonische interviews (bijlage 5) ○ Semigestructureerd Data-analyse • Categoriseren • Reflecterende vragen • Terugkoppeling of locatie passend is • Locaties geschikt op kleur	-Aspirant-onderzoekers -Contactpersonen van buurthuizen en wijkcentra in regio Nijmegen
Ontwikkelen	E-mail sturen naar locaties die geen benadering wensen	Werving nieuwe uitstroombmogelijkheden	Dataverzameling ○ E-mail interviews (bijlage 5) Data-analyse • Locaties geschikt op kleur	-Aspirant-onderzoekers -Contactpersonen van buurthuizen en wijkcentra in regio Nijmegen
Ontwikkelen	Face-to-face interview	Teamleider wijkaccommodaties Nijmegen toelichting geven over het praktijkgericht onderzoek en nieuwe uitstroombmogelijkheden te werven	Dataverzameling ○ Dialoog ○ Semigestructureerd ○ Reflecterende vragen Data-analyse • Notulen • De antwoorden van teamleider wijkaccommodaties Nijmegen gecategoriseerd onder de vooraf opgestelde vragen, de vragen worden hier gebruikt als thema's.	-Aspirant-onderzoekers -Teamleider van wijk accommodaties Nijmegen
Ontwikkelen	Creëren van conceptversie; het oppakken van de verbeterideeën uit eerdere fasen	Ontwikkelen van conceptversie van het uitstroom-overzicht	Dataverzameling ○ Inzetten van netwerk ○ Doorontwikkelen ○ Excel ○ Aansluiten bij behoeftes en belangen van de betrokkenen	-Aspirant-onderzoekers

<i>Ontwikkelen</i>	Feedback-moment van de conceptversie	Succesfactoren en verbeterpunten van de conceptversie van het uitstroom-overzicht in kaart brengen	<i>Dataverzameling</i> ○ E-mail interviews (bijlage 6) ○ Evalueren ○ Reflecterende vragen <i>Data-analyse</i> • Samenvatten • Reflecteren • Reflectiekaart	-Aspirant-onderzoekers -Persoonlijk begeleiders -Trajectcoaches
<i>Ontwikkelen</i>	Bijstellen conceptversie	Gewenste situatie realiseren	<i>Dataverzameling</i> ○ Feedback toepassen ○ Inzetten van netwerk ○ Aansluiten bij behoeftes en belangen	-Aspirant-onderzoekers
<i>Actie</i>	Inzetten uitstroom-overzicht	Ervaren van het uitstroom-overzicht	<i>Dataverzameling</i> ○ Experimenteren	-Persoonlijk begeleiders -Trajectcoaches
<i>Evaluatie</i>	Eind-presentatie	Eindproducten presenteren en toelichten	<i>Dataverzameling</i> ○ Feedback <i>Data-analyse</i> ○ Reflecteren	-Aspirant-onderzoekers -Opdrachtgevers -Persoonlijk begeleiders -Trajectcoaches

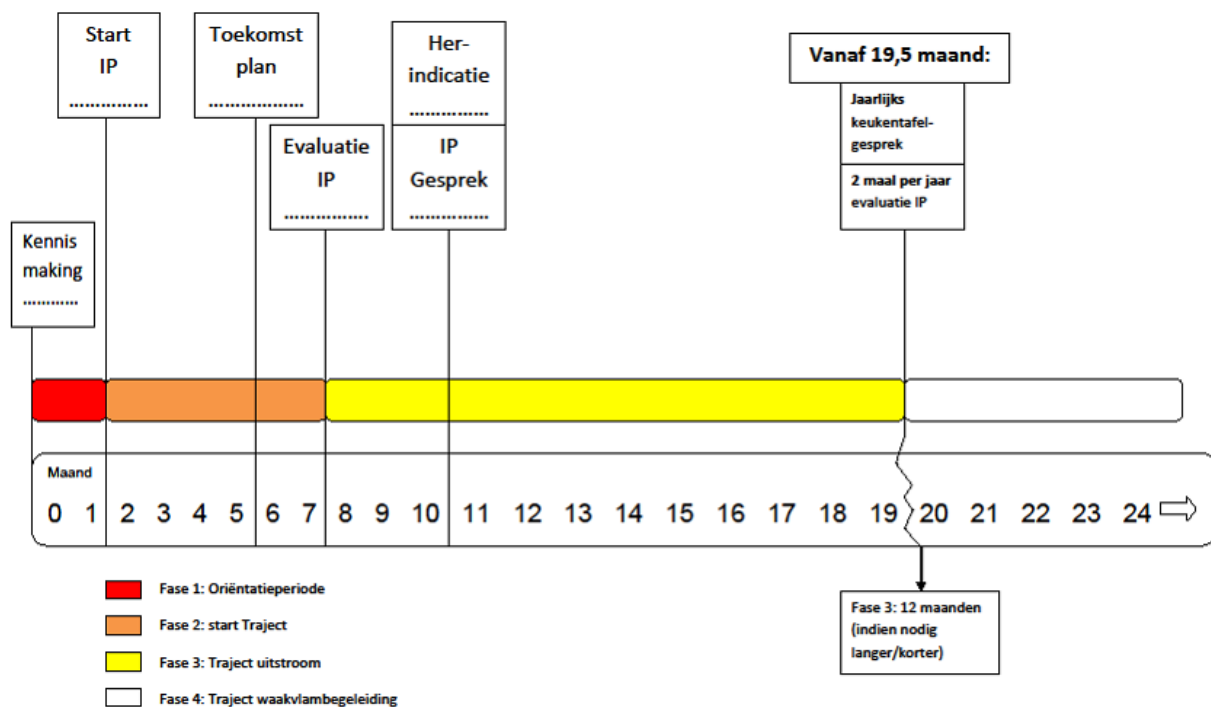
4. Resultaten

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek beschreven. Om de onderzoeksvraag te beantwoorden, hebben de aspirant-onderzoekers deze vraag opgedeeld in drie subvragen. Door deze resultaten samen te voegen, hebben zij het eindproduct kunnen doorontwikkelen en dus antwoord gekregen op de onderzoeksvraag.

Subvraag 1: Hoe ziet het huidige proces van methodisch werken van de desbetreffende van een professional met een cliënt binnen het NAH-centrum eruit, en hoe kan daarbinnen het uitstroom-overzicht worden gebruikt?

Fase 2 en 3: Oriënteren en diagnosticeren (Migchelbrink, 2016)

Door gesprekken met de professionals van het NAH-centrum, de meeloopdag en de focusgroep is het duidelijk geworden dat de professionals op het moment werken met een traject met fases. Cliënten die nu binnen komen bij het NAH-centrum gaan dit traject in. Deze verschillende fases vormen een traject dat iedere NAH-cliënt doorloopt. In dit traject wordt uiteindelijk gekeken of de NAH-cliënt de behoeftes en capaciteiten heeft om uit te stromen en een volgende stap te maken om een dagdeel in zijn eigen omgeving een andere vorm van dagbesteding of vrijwilligerswerk uit te voeren. Als dat niet zo is, wordt duidelijk dat een cliënt op dat moment nog niet in staat is om uit te stromen. De NAH-cliënt blijft dan deelnemen aan de dagbesteding op het NAH-centrum. Onderstaand figuur 3 geeft deze fases visueel weer:

Figuur 3: Traject cliënt van het NAH-centrum (Plury, z.d.).

Kennismaking; De eerste twee weken vindt er een kennismaking plaats. De (persoonlijk) begeleiders werken toe naar 'uitstroom' door te luisteren naar de behoeftes en belangen van de cliënten.

Start IP; In week 2 tot en met week 5 houden de persoonlijk begeleiders samen met de NAH-cliënt een Individueel Plan (IP) bij waarin doelen worden opgesteld, de voortgang wordt opgeschreven en geëvalueerd. Het IP wordt minimaal jaarlijks besproken en/of aangepast. Wanneer cliënten zich niet op hun plek voelen binnen het NAH-centrum, kan ook de vraag tot uitstroom vanuit hen komen. Sommige NAH-cliënten hebben een verminderd tot geen inzicht in wat ze uiteindelijk willen/kunnen, dan worden ze ondersteund door de persoonlijk begeleiders. Daarnaast wordt er een weekprogramma gemaakt en een evaluatiemoment in week 3 afgesproken.

Toekomstplan; Een eventueel toekomstplan wordt opgesteld als een NAH-cliënt geen concrete ideeën heeft over aankomende stappen of richtingen. Duidelijkheid over wie dit samen met de cliënt gaat oppakken is van belang.

Evaluatie IP; Om het halfjaar is er een evaluatiegesprek en om het jaar een IP-gesprek.

Herindicatie/IP-gesprek; Wanneer duidelijk wordt of een NAH-cliënt wil en kan uitstromen, komt de cliënt met een van de trajectcoaches in aanraking (Pluryn, z.d.).

De bevindingen van de gesprekken met de professionals, de meeloopdag en focusgroep hebben de aspirant-onderzoekers het inzicht gegeven dat het huidige traject wat betreft het methodisch werken niet passend is binnen het NAH-centrum.

Uit de resultaten van de focusgroep is gekomen dat er verandering moet komen in de huidige werkvorm om op methodische wijze de uitstroom van de NAH-cliënten te realiseren. Het uiteindelijke doel bij het NAH-centrum is dat iedere cliënt uitstroomt.

Het doel is om bij de cliënten in kaart te brengen wat de persoonlijke kenmerken, beperkingen en mogelijkheden zijn. In de huidige praktijk gaat dit met name op gevoel. Er wordt door (persoonlijk) begeleiders niet zo strikt gewerkt naar uitstroom, uiteindelijk is het wel de bedoeling om te gaan werken richting een traject. Dit wordt gedaan met de hulp van senior-onderzoeker T. Satink. Hij onderzoekt welke methodische wijze passend is voor Pluryn NAH-centrum te Nijmegen. Hierdoor is het voor de aspirant-onderzoekers en de professionals nu nog onduidelijk in welke fase het uitstroom-overzicht gebruikt zal worden. Dit wordt daarom als aanbeveling toegelicht.

Subvraag 2 en 3: *Wat zijn de behoeftes en belangen van de betreffende professionals en welke uitstroommogelijkheden binnen de regio Nijmegen zijn er voor NAH-cliënten tot aanvulling, zodat het uitstroom-overzicht doorontwikkeld kan worden?*

Fase 3: Diagnosticeren (Migchelbrink, 2016)

Vooraf in de diagnostische fase, tijdens de focusgroep, zijn de behoeftes en belangen van de eindgebruikers van het uitstroom-overzicht uitgewisseld en geanalyseerd. Hieruit zijn de volgende resultaten gekomen:

- Het uitstroom-overzicht wensen zij overzichtelijker en compacter uitgewerkt;
- Meer duidelijkheid over de wijze van gebruik van het Google Spreadsheet of eventueel een ander programma;
- De trajectcoaches zullen voornamelijk met het uitstroom-overzicht gaan werken;
- De persoonlijk begeleiders werken met het uitstroom-overzicht wanneer een NAH-cliënt een duidelijke vraag heeft wat betreft de uitstroom;
- Het uitstroom-overzicht moet door professionals samen met de NAH-cliënt gebruikt kunnen worden, zodat er samen gekeken kan worden waar de meest passende uitstroommogelijkheden liggen;
- Meer uitstroommogelijkheden toevoegen aan het uitstroom-overzicht binnen een straal van 15 kilometer in de regio Nijmegen.

De aspirant-onderzoekers hebben vervolgens gekeken naar het oorspronkelijke aanbod van uitstroommogelijkheden in het ontwikkelde uitstroom-overzicht van de voorgaande onderzoeksgroep. De aspirant-onderzoekers hebben 18 van de 42 locaties verwijderd uit dit uitstroom-overzicht omdat deze buiten de straal van 15 kilometer vielen. Hierdoor bleven er 24 uitstroommogelijkheden over die wel binnen deze kilometerstraal vallen.

Via het geografisch zoeken naar verschillende locaties zijn mogelijke uitstroommogelijkheden in kaart gebracht. Naar deze locaties is een informatieve mail (bijlage 2) verzonden. Vervolgens is er geconcludeerd met welke uitstroommogelijkheden telefonisch contact gelegd kon worden en welke mogelijk toegevoegd kunnen worden aan het uitstroom-overzicht.

De resultaten van de telefonische en e-mail interviews zijn uitgewerkt aan de hand van vooraf opgestelde vragen (bijlage 5) en uitgewerkt als nieuwe uitstroommogelijkheden in het uitstroom-overzicht. De locaties die niet benaderd konden worden, zijn in een apart overzicht geplaatst zodat deze door Pluryn in een later stadium alsnog benaderd kunnen worden.

Het uiteindelijke resultaat is dat er nu 47 verschillende uitstroombmogelijkheden in het uitstroom-overzicht staan, waarvan er nu 23 nieuwe zijn toegevoegd.

Fase 4: Ontwikkelen (Migchelbrink, 2016)

De aspirant-onderzoekers hadden de betreffende professionals om feedback gevraagd op de handleiding en het uitstroom-overzicht aan de hand van face-to-face en e-mail interviews (bijlage 6). Hierdoor konden de behoeftes en belangen ten aanzien van het uitstroom-overzicht tijdens het proces aangescherpt worden. Aanpassingen die de betrokken professionals wensen:

- Werkplekken specifieker benoemen;
- Verbeterpunten met betrekking tot de terminologie;
- Aanvullen van de inhoud bij omschrijving van een locatie; (werkzaamheden/taken/activiteiten)
- Aanvullingsmogelijkheid bereikbaarheid OV;
- Aanvullingsmogelijkheid voor ervaringen van de NAH-cliënt en begeleider;
- Aanvullingsmogelijkheid met betrekking tot financiën.

Daarentegen was er vanuit de betreffende professionals ook positieve feedback. Zo vonden zij het uitstroom-overzicht overzichtelijk, het bevat compacte informatie wat de begeleiders de mogelijkheid biedt om samen met de cliënten naar de uitstroombmogelijkheden te kijken. Daarnaast heeft het uitstroom-overzicht nieuwe functies gekregen waardoor er met filters gezocht kan worden op de plaats, soort dagbesteding en openingsdagen door de begeleiders samen met de NAH-cliënt. Dit maakt het vinden van een plek dat aansluit bij de capaciteiten van de NAH-cliënt gemakkelijker. Daarnaast is er per uitstroombmogelijkheid een 'details pagina' ontworpen. Wanneer je naar deze pagina toe gaat, komt uitgebreidere informatie in beeld. Zo blijft onnodige informatie onzichtbaar, dit geeft overzicht.

Door de gewenste aanpassingen van de betrokken professionals mee te nemen, hebben de aspirant-onderzoekers het uitstroom-overzicht doorontwikkeld.

Hieronder is een afbeelding te zien van het algemeen overzicht, aldus het hoofdmenu, van het uitstroom-overzicht:

Uitstroom-overzicht

Naam organisatie	Soort	Plaats	M	D	W	D	V	Z	Z	Details
Atelier Meer ²	Maatschappelijke onderneming	Nijmegen								Details
BliXem	Maatschappelijke onderneming	Nijmegen								Details
Buurtmarkt Breedeweg	Arbeid/Dagbesteding	Groesbeek								Details
Creatief Centrum Nijmegen-Zuid	Dagbesteding	Nijmegen								Details
Dagactiviteiten centrum Phoenix	Dagbesteding	Nijmegen								Details
Dare to Move	Dagbesteding	Nijmegen								Details
De Kleine Wiel	Dagbesteding	Nijmegen								Details
Gasterij 't Groeske	Arbeid	Groesbeek								Details
GVO de Klup	Dagbesteding	Nijmegen								Details
Houtgenoten	Maatschappelijke Onderneming	Nijmegen								Details
I am Recycled	Dagbesteding	Nijmegen								Details
Kinderboerderij 't Boerke	Arbeid	Nijmegen								Details
Kinderboerderij Kobus	Arbeid	Nijmegen								Details
Lunchroom Bijzonder genieten	Dagbesteding	Beuningen								Details
Meneer Vos (Pluryn)	Dagbesteding	Nijmegen								Details
My Talent	Dagbesteding/arbeid	Nijmegen								Details
Onder de Bomen	Dagbesteding/arbeid	Nijmegen/Groesbeek								Details
Pluryn 't Hart	Dagbesteding	Ewijk								Details
Pluryn/ Radboudumc	Arbeid	Nijmegen								Details
Stichting Dakwerf	Dagbesteding/arbeid	Nijmegen								Details

Het algemeen overzicht heeft een aantal kolommen waarin de hoofdzaken worden benoemd. Dit zijn: de naam van de organisatie, de soort dagbesteding, de plaats en de openingsdagen. Als er op de laatste kolom geklikt wordt, komt er een details pagina met meer informatie in beeld.

Hieronder zijn een aantal afbeeldingen te zien van de vormgeving van een details pagina:

[Ga terug naar hoofdmenu](#)

Gasterij 't Groeske

Verwachting
 Intentie om werkzaamheden te verrichten.

Soort begeleiding
 Coach aanwezig voor persoonlijke begeleiding. Tijdens werkzaamheden wordt de cliënt begeleidt door een werkbegeleider.

Openingstijden

	Van	Tot
Maandag	10:00	16:00
Dinsdag	10:00	16:00
Woensdag	10:00	22:00
Donderdag	10:00	22:00
Vrijdag	10:00	22:00
Zaterdag	10:00	22:00
Zondag	10:00	22:00

Contactgegevens

Adres	Stationsweg 9 T
Postcode	6561 BZ
Plaats	Groesbeek
Telefoonnummer	024-764 0777
E-mailadres	info@gasterijgroeske.nl
Website	http://groeske.nl/
Contactpersoon	

[Dare to Move](#)
[I am Recycled](#)
[GVO de Klup](#)
[Dagactiviteiten centrum Phoenix](#)
[Creatief Centrum Nijmegen-zuid](#)
[Atelier Meer²](#)
[Gasterij 't Groeske](#)
[BliXem](#)
[De Klup](#)

Bovenaan staat de naam van de uitstroombmogelijkheid. Er zijn meerdere vakken met informatie over de uitstroombmogelijkheid in een pagina verwerkt, deze vakken bevatten: de verwachting ten opzichte van de cliënt, de soort begeleiding, de openingstijden en de contactgegevens.

Linksboven is er de optie 'Ga terug naar hoofdmenu', zodat het algemeen overzicht weer in beeld komt. Onderaan in het blauw zijn de namen van de andere uitstroombmogelijkheden weergegeven.

Omschrijving		
Soort	Arbeid	Werkfit traject, op weg naar werk. Verschillende afdelingen, groen en milieu, keuken, facilitair en bediening. Drukke is met pieken en dalen. Mogelijke obstakels: Omgeving met drukte Invaliditeit toilet: _ Ruimte: _
Toegankelijkheid	Rolstoel- Ja Scootmobiel- Nee	
Ervaring NAH-cliënten	_	
Financiën		

Ervaringen

► ...
Dare to Move
I am Recycled
GVO de Klup
Dagactiviteiten centrum Phoenix
Creatief Centrum Nijmegen-zuid
Atelier Meer?
Gasterij t Groeske
Blixem
De Kl
...

Wanneer de pagina naar beneden gescrold wordt, zijn er nog twee vakken. Het eerste vak bevat informatie over de omschrijving van de uitstroommogelijkheid. Het tweede vak bevat ruimte voor het aanvullen van ervaringen van de betreffende professionals en de NAH-cliënten.

Fase 5 en 6: Actie en evalueren (Migchelbrink, 2016)

Aan het eind van het project hebben de aspirant-onderzoekers een eindpresentatie gegeven. Hierin hebben zij verteld over hun onderzoeksproces en werd het uitstroom-overzicht met de handleiding daarvan toegelicht. Tijdens deze presentatie heeft er ook actie plaatsgevonden, een van de persoonlijk begeleiders en trajectcoaches hebben ervaring opgedaan met het inzetten van het uitstroom-overzicht. De actie tot realisatie heeft hier dus centraal gestaan, de betrokkenen hebben ervaring opgedaan met het uitstroom-overzicht.

Vervolgens is er met de betrokken professionals geëvalueerd of de resultaten bruikbaar en relevant zijn. Uit de feedback van de opdrachtgevers en professionals blijkt dat het uitstroom-overzicht (zie toegepast product 1) inzetbaar en gebruiksvriendelijk is en vinden zij de handleiding in de vorm van een instructievideo (zie toegepast product 2) helder.

5. Discussie

In dit hoofdstuk staat de discussie van het onderzoek beschreven. Deze is opgedeeld in een methodische en inhoudelijke discussie.

5.1 Methodische discussie

Uit een gesprek met de opdrachtgevers (Hurkmans & De Boer, 2019) bleek dat zij een nauwe samenwerking hebben ervaren en zich betrokken voelden bij het proces. Literatuur geeft aan dat de ruime tijdsinvestering van betrokkenen een mogelijke belemmering kan spelen bij het deelnemen aan participatief actieonderzoek (Broom, Gardner, Kecskes & Kildea, 2016). Gedurende het proces is er met een tijdsplanning gewerkt, zodat de taken van de betrokkenen goed verdeeld werden en zij voldoende ruimte hebben gekregen. De betrokkenen gaven hierdoor aan geen werkdruk te hebben ervaren.

Er zijn 62 nieuwe uitstroombmogelijkheden en contacten geworven binnen een straal van 15 kilometer. De aspirant-onderzoekers hebben voor het werven hiervan telefonische interviews en een face-to-face interview gehouden. Van der Zee (2014) raadt het af om naar respondenten toe te gaan wanneer er meer dan 15 locaties benaderd moeten worden in verband met het kostenaspect. Zo hebben de aspirant-onderzoekers binnen de geschikte tijd met 46 uitstroombmogelijkheden telefonisch contact op kunnen nemen en is er niet voor gekozen om met alle uitstroombmogelijkheden face-to-face gesprekken te houden.

Door middel van het face-to-face interview met de teamleider wijkaccommodaties Nijmegen zijn er 18 nieuwe uitstroombmogelijkheden bijgevoegd. Roos & Vos (2005) geven aan dat gezichtsuitdrukkingen en lichaamstaal belangrijk kunnen zijn voor een juiste interpretatie. Via de telefonische interviews kunnen er mogelijk verkeerde interpretaties rondom het ziektebeeld en verwachtingen van de cliënt met Niet-Aangeboren Hersenletsel zijn overgebracht. Voor een vervolg zouden de aspirant-onderzoekers daarom aanbevelen om meerdere contactpersonen face-to-face te benaderen.

Enkele weken na het afnemen van de telefonische en e-mail interviews zijn er nog verschillende reacties gekomen. Vanwege het tijdsbestek hebben de aspirant-onderzoekers ervoor gekozen om deze uitstroombmogelijkheden niet meer mee te nemen in het overzicht. Achteraf hebben de aspirant-onderzoekers ingezien dat ze dit met een einddatum konden voorkomen.

De behoeftes en belangen van betrokkenen met betrekking tot het uitstroom-overzicht zijn achterhaald. De aspirant-onderzoekers hebben een interviewguide gebruikt om de focusgroep vorm te geven en structuur aan te brengen. Het tijdsbestek van de focusgroep werd voornamelijk gevuld door over het uitstroom-overzicht te brainstormen. Zoals Migchelbrink (2016, p. 241), beschreef is het van belang dat er interactie komt en dat er diepgang is in de ervaringen van de deelnemers. Dit is als positief ervaren omdat dankzij de focusgroep de behoeftes en belangen van de betrokkenen goed in kaart zijn gebracht.

De aspirant-onderzoekers hebben meerdere malen gedurende het proces memberchecks uitgevoerd. De membercheck is een middel om de betrouwbaarheid van de waarnemingen te vergroten (Philipsen & Vernooij-Dassen, 2004). Hierbij zijn de behoeftes en belangen teruggekoppeld om te controleren of gegevens overeenkwamen. Dit is door de aspirant-onderzoekers als positief ervaren omdat inzichten zo bevestigd konden worden.

Na een terugblik op het proces van participatief actieonderzoek zijn de aspirant-onderzoekers van mening dat zij de goede keuze hebben gemaakt voor deze onderzoeksmethode. Doordat het methodisch werken meegenomen is in het proces, heeft dit geleid tot een eerste aanzet van verandering en empowerment in de werkwijze van de betrokken professionals. Verandering en empowerment van de deelnemers is het uitgangspunt van participatief actieonderzoek (Migchelbrink, 2016, p. 19). Wanneer de aspirant-onderzoekers zich alleen hadden gericht op het ontwerpen van het uitstroom-overzicht, had er gekozen kunnen worden voor een participatief ontwerp onderzoek. Deze onderzoeksmethode richt zich namelijk op het maken van een ontwerp met als doel het

bewerkstelligen van verbetering binnen de organisatie (Van der Donk & Van Lanen, 2015, p. 268).

5.2 Inhoudelijke discussie

Er is veel tijd bespaard in de vormgeving van het uitstroom-overzicht. Door gebruik te maken van het netwerk van de aspirant-onderzoekers is er een opzet gemaakt en hebben zij door deze persoon inzichten verkregen over de werkwijze van Excel. Dit gaf de aspirant-onderzoekers de mogelijkheid om meerdere behoeftes en belangen van de betrokkenen te verwerken in het uitstroom-overzicht.

De uitstroommogelijkheden in het uitstroom-overzicht bevatten alleen buurthuizen en wijkcentra. De aspirant-onderzoekers zijn samen met de opdrachtgevers tot de keuze gekomen om zich volledig op de buurthuizen en wijkcentra te richten. Wanneer er een vervolg van dit onderzoek plaatsvindt zou er gekeken kunnen worden naar mogelijke andere uitstroommogelijkheden op het gebied van welzijn.

In de eindfase van het onderzoek is er een productenboek uitgereikt aan de aspirant-onderzoekers. Dit productenboek bevat uitstroommogelijkheden voor verschillende doelgroepen van Pluryn. Dit productenboek wordt binnen het NAH-centrum niet gebruikt, de professionals geven aan dat hun behoeftes en belangen hierin niet verwerkt zijn en dat het niet gericht is op NAH-cliënten. Wel zouden verschillende uitstroommogelijkheden in dit boek een goede aanvulling zijn voor het doorontwikkeld uitstroom-overzicht. De aspirant-onderzoekers hebben deze uitstroommogelijkheden uit dit productenboek niet meegenomen in dit onderzoek, gezien de beperkte tijd die nog resterend was.

Uit de feedback van de betrokkenen professionals is teruggekomen dat zij het uitstroom-overzicht inzetbaar en gebruiksvriendelijk vinden. Doordat de behoeftes en belangen voortdurend zijn meegenomen in het proces heeft dit geresulteerd tot een passend uitstroom-overzicht voor de stakeholders. Mensen met Niet-Aangeboren Hersenletsel hebben behoefte aan structuur waardoor dit overzicht ook geschikt is om dit samen met de cliënten te gebruiken (Hersenletsel-uitleg, 2018). Dit is mogelijk gemaakt doordat het overzicht een lay-out heeft gekregen die overzichtelijk en rustiger is met minder tabellen en tekst.

Er is door de aspirant-onderzoekers nagedacht in welke fase van het methodisch werken het uitstroom-overzicht plaats zou kunnen vinden. Uit de focusgroep is naar voren gekomen dat de professionals nog niet duidelijk hebben wanneer er met een cliënt wordt gesproken over uitstroom. De aspirant-onderzoekers vonden het opmerkelijk dat de (persoonlijk) begeleiders de gegevens van de cliënten achterhalen vanuit gevoel en niet met een methodische wijze. Om deze reden hebben de aspirant-onderzoekers ervoor gekozen om de plaats van het uitstroom-overzicht in het methodisch werken niet voor hun in te vullen. Een andere afweging is dat het uitstroom-overzicht op meerdere plekken in het traject gebruikt kan worden.

De resultaten van het onderzoek bieden de praktijk de mogelijkheid om de NAH-cliënten gemakkelijker te laten uitstromen. De aspirant-onderzoekers hebben de professionals die betrokken zijn binnen het NAH-centrum namelijk handvatten gegeven door een overzichtelijk en bruikbaar product aan te bieden. Dit biedt de begeleiders van het NAH-centrum meer tijd om de deelnemers de aandacht te geven die zij nodig hebben om bijvoorbeeld met hen in gesprek te gaan over de wensen die zij hebben met betrekking tot een uitstroommogelijkheid. Daarnaast biedt het de NAH-cliënten meer inzicht in uitstroommogelijkheden waardoor zij samen met hun begeleider kunnen experimenteren wat bij hen past. Het uitstroom-overzicht biedt de mogelijkheid om een uitstroommogelijkheid te vinden wat daadwerkelijk aansluit bij de behoefte van de cliënt, wanneer de interesse, kwaliteiten en beperkingen zijn achterhaald. Vanaf het moment dat de cliënten op de hoogte zijn gebracht van de mogelijkheden tot uitstroom, kunnen zij samen met de professionals specifiek werken aan doelen die hieraan gekoppeld zijn.

6. Conclusie

De aspirant-onderzoekers blikken terug op het doel van dit onderzoek en concluderen in hoeverre het onderzoeksdoel is behaald. Het doel van het onderzoek was als volgt:

Aan het einde van het onderzoekstermijn hebben de aspirant-onderzoekers in samenwerking met de stakeholders het uitstroom-overzicht voor professionals en cliënten van het NAH-centrum doorontwikkeld. Hierdoor sluit het uitstroom-overzicht aan bij de behoeftes en belangen en kan dit gebruikt worden in het methodisch werken van de desbetreffende professionals, met het gevolg dat cliënten van het NAH-centrum kunnen uitstromen naar andere welzijnsactiviteiten.

Op basis van PAO is er informatie verzameld via participatie, kennis en acties. Zo hebben de aspirant-onderzoekers een eindrapportage met een onderbouwingsverslag geschreven en een uitstroom-overzicht met handleiding hiervan ontwikkeld. Dit uitstroom-overzicht geeft een overzicht van de verschillende uitstroombmogelijkheden in de regio Nijmegen voor cliënten van het NAH-centrum.

De aspirant-onderzoekers hebben het doorontwikkelen van het uitstroom-overzicht middels PAO als positief ervaren. Zij kunnen concluderen dat de behoeftes en belangen van de stakeholders voldoende meegenomen zijn in het doorontwikkelde uitstroom-overzicht, doordat de verschillende acties vaak zijn geëvalueerd in het proces.

Het uitstroom-overzicht is te gebruiken in het methodisch werken wanneer het NAH-centrum een passend traject heeft ontwikkeld. Dat houdt onder andere in dat de mogelijkheden en beperkingen van een NAH-cliënt in kaart gebracht worden middels een vragenformulier of inventarisatie, zodat er een passende uitstroombmogelijkheid gevonden kan worden. Met dit overzicht kan de cliënt mogelijk goed geadviseerd worden over uitstroombmogelijkheden ten behoeve van participatie in de maatschappij.

7. Aanbevelingen

In dit hoofdstuk staan de aanbevelingen gericht op de praktijk beschreven. De aanbevelingen zijn geformuleerd naar aanleiding van de literatuur en de resultaten.

7.1 Uitstroom-overzicht

De aspirant-onderzoekers bevelen aan het uitstroom-overzicht adequaat te houden. Dit kunnen de betrokkenen mogelijk maken door verschillende acties:

De uitstroommogelijkheden in het productenboek van A. van der Sluis te selecteren op een straal van 15 kilometer, en deze toe te voegen in het uitstroom-overzicht. Dit productenboek bevat nog veel uitstroommogelijkheden die niet van toepassing zijn voor de NAH-cliënten door de grote afstanden. Om deze reden is het dan ook van belang dat dit productenboek geselecteerd wordt alvorens de uitstroommogelijkheden worden toegevoegd.

Daarnaast de ervaringen van NAH-cliënten en begeleiders adequaat in het overzicht toe te voegen nadat er uitstroom heeft plaatsgevonden. Uitstroommogelijkheden die niet passend blijken te zijn kunnen op basis hiervan uit het uitstroom-overzicht gehaald worden. Dit biedt de NAH-cliënten meer mogelijkheid om bij een passende locatie terecht te komen.

7.2 Implementatie uitstroom-overzicht en handleiding

De aspirant-onderzoekers bevelen aan het Excel-bestand met het uitstroom-overzicht en de handleiding op de harde schijf van het NAH-centrum/Pluryn toe te voegen en een betrokken professional de verantwoordelijkheid geven om aanpassingen te verrichten.

Dit maakt mogelijk dat het uitstroom-overzicht voor betreffende professionals toegankelijk is. Voorheen was de toegankelijkheid namelijk een probleem. Er wordt door de aspirant-onderzoekers daarom aanbevolen om het bestand met het uitstroom-overzicht op een gedeelde harde schijf te plaatsen zodat het voor alle professionals die het dienen te gebruiken toegankelijk wordt. Ook zullen hierdoor eventuele aanpassingen bij alle professionals meteen zichtbaar zijn.

Een hoofdpersoon aanwijzen om aanpassingen te verrichten in het uitstroom-overzicht biedt overzicht. Daarnaast hoeft hierdoor niet iedereen zich deze acties eigen te maken, wat de begeleiders tijd zal schelen. In de handleiding staat hoe een locatie toegevoegd wordt.

7.3 Inzet uitstroom-overzicht in het methodisch werken

De aspirant-onderzoekers bevelen aan na te gaan welke plek het overzicht heeft in het methodisch werken.

Zoals al eerder beschreven, is er nu nog onduidelijkheid over de plek waar het uitstroom-overzicht plaatsvindt binnen het traject voor de NAH-cliënten. De aspirant-onderzoekers bevelen aan om het uitstroom-overzicht toe te passen wanneer er in kaart is gebracht welke mogelijkheden en beperkingen de NAH-cliënt heeft en uitstroom voor de cliënt wenselijk is. Dit draagt bij aan het vinden van een passende uitstroommogelijkheid.

Door middel van het meetinstrument kan in kaart worden gebracht welke fysieke, cognitieve en sociale beperkingen de cliënt ondervindt tijdens dagelijkse handelingen. Dit is immers een voorwaarde om het overzicht goed te kunnen inzetten in het methodisch werken. Daarnaast zal dit geschikt zijn om vooruitgang van de cliënt inzichtelijk te maken wat de begeleiders gemakkelijker een richting geeft van de selectie uitstroommogelijkheden die bij de NAH-cliënt aansluiten.

8. Literatuurlijst

Aanstoot, C., Peters, C., & Vugts, M. (2019). Rapportage: *Bouwen aan een nieuwe toekomst na NAH – Voor ieders welzijn een geschikte plek.*

Bax, K., Hofsta, A., Goes, I., & Jurrius, K. (2016). 'Niet aangeboren hersenletsel: oorzaken, gevolgen, signalen en zorg': basisinformatie over niet-aangeboren hersenletsel voor (aankomende) wijkprofessionals en studenten in de zorg en hulpverlening.

Broom, M., Gardner, A., Kecskes, Z., & Kildea, S. (2016). Transition from an open-plan to a two-cot neonatal intensive care unit: a participatory action research approach. *Journal of Clinical Nursing*, 26, 1939-1948. doi:10.1111/jocn.13509.

Coene, E.H. (2013). *Zorgboek-Niet aangeboren Hersenletsel*. Uitgever: Stichting September.

Coussens, A., Bruyne, S., De Fréne, V., Descamps, J., Haegeman, P., Lauwers, M., Vandaele, B. (2011) Proces van het methodisch werken. In *Methodisch werken in de gezondheidszorg* (p.19-60). Geraadpleegd op 9 oktober 2019, van https://books.google.nl/books?hl=nl&lr=&id=GRV2BQAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA6&dq=Cousse ns+et+al+2011+procesmodel+methodisch+werken&ots=jLSHzVXvR0&sig=hxLvWIOSCf-yZh3j_ccQkCrAGWY#v=onepage&q=vijf%20fase&f=false

El Gharbouni, A., & Huisman, L. (2016). *Aansluiting van organisatie op cliënt -Een kwalitatief onderzoek naar belanghebbende factoren die van invloed zijn voor mensen met een niet-aangeboren hersenletsel bij de keuze van een dagbesteding te Almelo.* Gedownload op 23 oktober 2019, van <https://postit.saxion.nl/document/details?pid=DC7A9F9B-F188-4C69-B64FB4665DAA11F5>

Granse, M. le, Van Hartingsveldt, M., & Kinéanian A. (2012). *Grondslagen van de ergotherapie* (3e druk). Amsterdam: Reed Business.

Granse, M. le, Van Hartingsveldt, M., & Kinébanian, A. (Eds.). (2017). *Grondslagen van de ergotherapie*. Bohn Stafleu van Loghum.

Hersenletsel-uitleg. (2018). *Informatie*. Geraadpleegd op 20 september 2019, van <https://www.hersenletsel-uitleg.nl/informatie/cijfers-en-feiten>

Hersenstichting. (2019). *Beroerte*. Geraadpleegd op 19 december 2019, van <https://m.hersenstichting.nl/beroerte/>

Jurrius, K., Goes, L., & Loerts, M. (2015). *Hersenletsel...Hoe gaat het nu met u? -Onderzoek naar mensen met hersenletsel en hun naasten in de chronische fase*. Almere: Windesheim Flevoland.

Jurrius, K., Van Belle, C., & Van Belle, P. (2016). *Met NAH van AWBZ naar WMO: Invloed van de stelselwijziging op mensen met niet-aangeboren hersenletsel die gebruik maken van dagbesteding of ambulante begeleiding*. Geraadpleegd op 16 oktober 2019, van <https://surfsharekit.nl/publiek/windesheim/4381dd2b-ea6e-4e09-b6ac-15ec7cefb0f0>

KvK Federatie Medisch Specialisten. (z.d.). *Niet-aangeboren hersenletsel (NAH) en arbeidsparticipatie*. Geraadpleegd op 20 oktober 2019, van https://richtlijnendatabase.nl/richtlijn/nah_en_arbeidsparticipatie/startpagina_-_nah_en_arbeidsparticipatie.html

Migchelbrink, F. (2016). *De kern van participatief actieonderzoek*. Uitgeverij SWP.

Philipsen, H., Vernooij-Dassen (2004). Kwalitatief onderzoek: nuttig, onmisbaar en uitdagend. *Huisarts en Wetenschap*. Geraadpleegd op 19 december 2019, van <https://www.henw.org/artikelen/kwalitatief-onderzoek-nuttig-onmisbaar-en-uitdagend>

Pluryn. (z.d.). *Missie en Visie*. Geraadpleegd op 11 september 2019, van <https://www.pluryn.nl/over-pluryn/organisatie/missie-visie>

Pluryn. (z.d.). *Traject NAH-cliënt op het NAH-centrum*.

Robregionijmegen. (2019). *Bouwstenen en Tarieven*. Geraadpleegd op 11 oktober 2019, van <https://robregionijmegen.nl/wp-content/uploads/2019/09/Bijlage-2A.-Bouwstenen-en-Tarieven-ambulante-Wmo-en-Jeugd-2019.pdf>

Roos, E., & Vos, E. (2005) *Onderzoeksmethode (vervolg)*. Geraadpleegd op 16 december 2019, van [http://cs.ru.nl/~tomh/onderwijs/om2%20\(2005\)/om2_files/syllabus/interviewen.pdf](http://cs.ru.nl/~tomh/onderwijs/om2%20(2005)/om2_files/syllabus/interviewen.pdf)

Rijksoverheid. (2019). *Investeren voor iedereen*. Geraadpleegd op 31 oktober 2019, van <https://www.rijksoverheid.nl/regering/regeerakkoord-vertrouwen-in-de-toekomst/1.-investeren-voor-iedereen/1.4-zorg>

Stiekema, A., Winkens, I., Ponds, R., Vugt, M. & Van Heugten, C. (2018). *Het hervinden van een balans in het leven – Zorgbehoeftes van mensen met hersenletsel en hun partners*. Geraadpleegd op 31 november 2019, van https://centraal.mumc.nl/sites/central/files/rapport_zorgbehoeftes_hersenletsel_balans_-_stiekema_et_al.pdf

Taken, P., & Weijzen, S. (2019). *Trainingsprogramma PAO voor gezondheid en welzijn van mensen*. Nijmegen: HAN

Texelse courant. (2018). *Brainstorm, aandacht voor niet-aangeboren hersenletsel, afbeelding*. Geraadpleegd op 10 januari 2020, van <https://www.texsecourant.nl/nieuws/gezondheid/49106/brainstorm-aandacht-voor-niet-aangeboren-hersenletsel->

Vandermeulen, J. A. M., Derix, M. M. A., Avezaat, C. J. J., Mulder, T. W., & Van Strien, J. W.(Eds.). (2016). *Niet-aangeboren hersenletsel bij volwassenen*. Springer.

Van der Donk, C., & Van Lanen, B. (2015). *Praktijkonderzoek in zorg en welzijn* (2e herziende druk). Bussum: Uitgeverij Coutinho.

Van Cranenburgh, B. (2018). *Neuropsychologie: Over de gevolgen van hersenbeschadiging* (Vol. Vijfde, herziene druk). Geraadpleegd op 8 oktober 2019, van <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=nlebk&AN=1886870&lang=nl&site=eds-live&scope=site>

Van der Zee, F. (2014) *Hulp bij onderzoek (BMOOO)*. Geraadpleegd op 3 december 2019, van https://hulpbijonderzoek.nl/wp-content/upload_folders/hulpbijonderzoek.nl/2016/07/MvO-ZWH-H1-en-2.pdf

Verhoeven, N. (2014). *Wat is onderzoek*. Middelburg: Boom Lemma uitgevers.

Wmowijzerkerkrade. (2019) *Dagbesteding-regelen*. Geraadpleegd op 5 december 2019, van <https://www.wmowijzerkerkrade.nl/is/een-vraag-over-2/zorg-en-ondersteuning/zorg-en-hulp/dagbesteding/dagbesteding-regelen>

9. Bijlagen

9.1 Bijlage 1; De gedragscode praktijkgericht onderzoek

Doelgroep

Professionals werkzaam bij het NAH-centrum, tussen 20 en 60 jaar oud. Allen zijn wilsbekwaam.

Interventie

Aan de deelnemers van het onderzoek wordt alleen deelname aan een interview of vragenlijst gevraagd voor het onderzoek.

De deelnemers van het onderzoek hoeven geen extra kosten te maken in het kader van het onderzoek.

Extra activiteiten

Buiten de interviews die afgenomen worden zullen er geen extra activiteiten plaatsvinden rondom de praktijkomgeving.

Belastend

De interviews zullen als gevolg hebben dat de professionals aan het denken worden gezet over hun handelen en het methodisch werken maar zullen verder geen belastende effecten met zich meedragen.

Toestemming

De personen die meewerken aan het project zullen in eerste instantie mondeling worden geïnformeerd. Hierbij komen volgende aspecten naar voren:

- Wat is het doel van het onderzoek;
- Werkwijze;
- Hoe wordt er met verzamelde gegevens omgegaan;
- Welke risico's en belasting komen kijken bij de interventie(s);
- Deelname is vrijwillig;
- Verkregen informatie wordt alleen gebruikt voor het vooraf vastgestelde en aan de deelnemer gecommuniceerde doel;
- Informatiebrief.

Vraag de betrokkenen of alles duidelijk is en of hij/zij wil meewerken aan je onderzoek. Hierbij krijgt de deelnemer **voldoende tijd** om de beslissing te nemen. Mocht de betrokkenen willen meewerken aan het onderzoek wordt er een informed consent getekend.

Goedkeuring

Er hoeft geen goedkeuring te worden aangevraagd bij het METC omdat het project niet onder de WMO valt. Het project is geen mens gebonden onderzoek zoals omschreven in Wet medisch wetenschappelijk onderzoek met mensen.

9.2 Bijlage 2; Informatieve mail

Beste heer/mevrouw,

Wij zijn vier laatstejaars ergotherapiestudenten aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Momenteel zijn wij bezig met een praktijkgericht onderzoek bij het NAH-centrum te Nijmegen. Binnen ons onderzoek richten wij ons op het aanbod van doorstroommogelijkheden voor mensen met NAH, vandaar dat wij u via deze mail benaderen.

In het NAH-centrum te Nijmegen komen mensen met een NAH die hier ondersteuning en begeleiding vinden. Uiteindelijk is het streven dat deze mensen gaan uitstromen naar andere locaties, dit is een wens van de gemeente vanwege participatie en door verlaging van de financiën. Ook kan het zo zijn dat de mensen met NAH zich niet op hun plek voelen binnen het NAH-centrum, en daarom zelf naar een beter passende locatie op zoek zijn.

Een uitstroommogelijkheid houdt in dat er voor een persoon met NAH een welzijnsactiviteit op de locatie aanwezig is. Dit kan onder andere dagbesteding of vrijwilligerswerk zijn. Simpelweg een kopje koffie drinken of een potje kaarten met andere buurtbewoners is ook al erg gewenst. De overige dagen blijft de persoon met NAH aansluiting vinden bij het NAH-centrum.

Van u uit wordt er kennis over de doelgroep NAH en begeleiding, afhankelijk van de persoon en zijn mogelijkheden, verwacht.

Onze vraag aan u is:

Zou het op uw locatie mogelijk zijn om mensen met NAH te ontvangen voor een welzijnsactiviteit, en deze waar nodig te ondersteunen/begeleiden?

In overleg met de begeleider en de persoon met NAH wordt er gekeken hoeveel dagen/dagdelen/uren in de week passend voor diegene zijn.

Wij zullen in de komende weken telefonisch contact met u opnemen voor verdere informatie.

Indien u hier bezwaar tegen heeft, kunt u een reactie geven op deze mail.

Met vriendelijke groeten,

Evy, Ian, Renée en Senna

Vierdejaars ergotherapiestudenten aan de HAN

9.3 Bijlage 3; Informed consent

Onderzoek naar de uitstroommogelijkheden bij het NAH-centrum Pluryn

Er wordt een focusgroep gehouden voor circa 90 minuten. In deze focusgroep worden vragen gesteld over de eisen/belangen van een uitstroom-overzicht en de methodiek achter het uitstromen van de cliënten in het NAH-centrum.

Ik bevestig dat ik de informatie begrijp en dat mijn antwoorden adequaat en eerlijk zijn.

Ik geef toestemming dat mijn gegeven antwoorden gebruikt worden voor het medisch-wetenschappelijk onderzoek.

Ik weet dat ik vrijwillig deelneem aan dit onderzoek en dat ik op elk gewenst moment mijn deelname kan intrekken indien daar een reden voor is.

☐ Ik bevestig dat ik het informed consent heb gelezen en ik akkoord ga met de voorwaarden.

Ik geef toestemming dat het interview opgenomen / gefilmd mag worden.

Onderstreep welke voor u van toepassing is.

De onderzoeker bevestigt dat hij/zij de informatie enkel en alleen voor de verwerking van de opdracht gebruikt en niet voor commerciële doeleinden.

Datum:

Handtekening:

Van dit informed consent wordt een kopie gemaakt, één voor beide personen die het informed consent hebben ondertekent.

9.4 Bijlage 4; Interviewguide focusgroep

Wie?	Wat?	Tijd
Aanwezigen • Persoonlijk begeleiders • Traject coaches • Opdracht gevers • Aspirant-onderzoekers	<u>Inloop</u>	11:15-11:20
Ian	<u>Introductie focusgroep</u> • Voorstellen • Afgelopen onderzoek • Korte uitleg vervolgonderzoek • Onderdeel van een groter project • Uitleg focusgroep • Informed consent	11:20-11:25
Evvy	<u>Onderwerp: Uitstroom-overzicht</u> Inleiding overzicht • Conclusie uit een eerder overleg met de opdrachtgever • Aanvullen met buurthuizen en wijkcentra Vragen: 1. Kunnen jullie allemaal het uitstroom-overzicht (Spreadsheet) van de voorgaande onderzoeksgroep kunnen openen/bekijken? 2. Als jullie kijken naar het overzicht, wat denken jullie? 3. Op welke manier vinden jullie het overzicht makkelijk inzetbaar/wat zijn wensen/eisen wanneer het schema wordt aangepast? 4. Hoe willen jullie het overzicht gecategoriseerd hebben? 5. Wat vinden jullie van Google Spreadsheet? 6. Wie van jullie gaat het overzicht uiteindelijk gebruiken? 7. Gaan cliënten ook gebruik maken van het uitstroom-overzicht? Of is het alleen voor de professionals? 8. Hoe denken jullie over het wel/niet mee nemen van de belangen van de cliënten in het aanpassen van het uitstroom-overzicht? 9. Welke uitstroommogelijkheden missen jullie in het overzicht? 10. Wat zijn kenmerken van een uitstroomplek? 11. Wat is uitstroom?	11:25-11:30 11:30-12:05
Renée/Senna	<u>Onderwerp: Methodisch werken</u> Inleiding methodisch werken	12:05-12:10

	• Werken in fasen • Modules en programma's • Gericht kijken naar Uitstroommogelijkheden Vragen: 1. <i>Hoe kom je tot uitstroom? Hoe bepaal je of een cliënt klaar is om door te stromen?</i> 2. <i>Gebruiken jullie dan specifieke methodiek om de mogelijkheden (en beperkingen) van een cliënt in kaart te brengen m.b.t uitstroom?</i> 3. <i>Gebruiken jullie ook methodieken om bijvoorbeeld behoeftes en belangen van cliënten t.a.v. uitstroom in kaart te brengen?</i> 4. <i>Gebruiken jullie specifieke methodieken om een individuele cliënt te behandelen of begeleiden?</i> 5. <i>Weten cliënten, wanneer ze bij het NAH-centrum binnenkomen, dat er een mogelijkheid is tot uitstromen? Hoe denken cliënten over uitstromen?</i> 6. <i>Hoelang duurt dit proces ongeveer?</i> 7. <i>Hoe ziet een typische cliënt eruit die uitstroomt?</i> 8. <i>Uitstromen in kaart brengen? Methodiek? Of meer op gevoel?</i> 9. <i>Hoe gaat de trajectcoach te werk als uitstroom ter sprake is?</i> 10. <i>Hoeveel procent van de cliënten stroomt uit?</i> 11. <i>Wat is de rol van de persoonlijk begeleiders/trajectcoaches met betrekking tot uitstroom?</i>	12:10-11:40
Ian	<u>Afsluiting focusgroep</u> • Bedanken voor medewerking • Vragen/opmerkingen?	12:40 - 12:45

9.5 Bijlage 5; Interview uitstroommogelijkheden

Zou het op uw locatie mogelijk zijn om mensen met NAH te ontvangen voor een welzijnsactiviteit, en deze waar nodig te ondersteunen/begeleiden?

In overleg met de begeleider en de persoon met NAH wordt er gekeken hoeveel dagen/dagdelen/uren in de week passend voor diegene zijn.

Zo ja? Zou u de volgende vragen dan willen beantwoorden?

1. Wat voor soort dagbesteding is het?
2. Wat voor werkzaamheden zal de cliënt uit gaan voeren?
3. Zijn er verwachtingen vanuit jullie t.o.v. de cliënt?
4. Wat voor soort begeleiding kunt u aan de cliënten bieden?
5. Zijn er obstakels waar de cliënt rekening mee moet houden?
6. Zijn er op de locatie eerdere ervaringen geweest met NAH-cliënten?
7. Zijn er faciliteiten voor NAH-/mindervalide cliënten?
8. Kunt u mij iets vertellen over de omgeving van de locatie? (toegankelijkheid)

Wanneer u akkoord geeft, komt het adres van de locatie en antwoorden op de bovenstaande vragen in een digitaal overzicht te staan. In dit overzicht staan alle locaties bij elkaar waaruit de persoon met NAH samen met zijn persoonlijk begeleider kan kiezen om door te gaan stromen. Het overzicht wordt gebruikt door trajectcoaches van het NAH-centrum.

9.6 Bijlage 6; E-mail interview concept uitstroom-overzicht

E-mail interview uitstroom-overzicht
Wat is uw eerste indruk van het overzicht?
Wat vindt u van de lay-out van zowel het algemene overzicht en de pagina's van de locaties?
Vindt u het overzichtelijk? Waarom wel/niet?
Wat vindt u van de inhoud? Is deze concreet?
Wat vindt u van de filter opties in het overzicht?
Mist u iets in de inhoud van het overzicht?
Zou u iets willen aanpassen en/of toevoegen aan het overzicht? Zo ja, wat en waarom?
Denkt u dit overzicht te kunnen gebruiken? Waarom wel/niet?
Denkt u dit overzicht samen met cliënten te kunnen gebruiken? Waarom wel/niet?